ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 5ης Δεκεμβρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-324/01,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. B. Wainwright και J. Adda, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου του Βελγίου, εκπροσωπουμένου από την C. Pochet,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη και ορθή μεταφορά των άρθρων 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β' και γ', και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7), σε συνδυασμό με τα παραρτήματα ΙΙ, IV, V και VI της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή καθώς και από το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή), F. Macken και N. Colneric, και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 28 Αυγούστου 2001, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή με αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη και ορθή μεταφορά των άρθρων 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β' και γ', και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7, στο εξής: οδηγία), σε συνδυασμό με τα παραρτήματα II, IV, V και VI της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή καθώς και από το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

Η οδηγία

2 Το άρθρο 1 της οδηγίας ορίζει τις κύριες έννοιες που χρησιμοποιούνται σε αυτή. Το άρθρο 4, παράγραφος 5, θεσπίζει το καθεστώς που ισχύει για τους τόπους προτεραιότητας που εγγράφονται στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας. Το άρθρο 5, παράγραφος 4, θεσπίζει το καθεστώς που ισχύει για τους οικείους τόπους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συνεννόησης. Τα άρθρα 6 και 7 αφορούν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των ειδικών ζωνών διατήρησης και των ζωνών ειδικής προστασίας. Τα άρθρα 12 και 13 αφορούν τα μέτρα προστασίας των ζωικών και φυτικών ειδών. Το άρθρο 14 αφορά τη λήψη ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Το άρθρο 15 απαγορεύει ορισμένα μη επιλεκτικά μέσα σύλληψης ή θανάτωσης ορισμένων ειδών άγριας πανίδας. Το άρθρο 16, παράγραφος 1, καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν, για την εξυπηρέτηση καθορισμένων σκοπών, από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας. Το άρθρο 22, στοιχείο β', αφορά την εισαγωγή ενός μη τοπικού

είδους στο φυσικό περιβάλλον. Το άρθρο 22, στοιχείο γ', επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προωθούν την εκπαίδευση και την ενημέρωση σχετικά με την ανάγκη προστασίας των ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας και διατηρήσεως των οικοτόπων τους, το δε άρθρο 23, παράγραφος 2, ορίζει ότι οι διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας που θεσπίζουν τα κράτη μέλη πρέπει να αναφέρονται στην οδηγία ή να συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους.

3 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ήταν αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την οδηγία εντός δύο ετών από την κοινοποίησή της. Αφού η οδηγία κοινοποιήθηκε στο Βασίλειο του Βελγίου τον Ιούνιο του 1992, η προθεσμία που τάχθηκε για τη θέση της σε ισχύ έληξε τον Ιούνιο του 1994.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

4 Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι τα διάφορα μέτρα που της κοινοποιήθηκαν στο πλαίσιο της μεταφοράς της οδηγίας στο βελγικό δίκαιο ήταν ανεπαρκή, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα άρθρα 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β' και γ', και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας, ζήτησε, με έγγραφο οχλήσεως της 1ης Ιουλίου 1999, από το Βασίλειο του Βελγίου να υποβάλει τις παρατηρήσεις του περί τούτου.

5 Με έγγραφα της 27ης Σεπτεμβρίου 1999 και της 16ης Φεβρουαρίου 2000, το Βασίλειο του Βελγίου κοινοποίησε στην Επιτροπή, αντιστοίχως, τη θέση της Περιφέρειας

της Φλάνδρας και του πρωθυπουργού της Περιφέρειας της Βαλλονίας. Με το πρώτο έγγραφο ανακοινώθηκε η προοδευτική επεξεργασία των εκτελεστικών μέτρων της οδηγίας, ενώ με το δεύτερο κοινοποιήθηκε μια σειρά αποφάσεων που οι αρχές της Βαλλονίας θεωρούσαν ότι εξασφάλιζαν τη μεταφορά της οδηγίας.

6 Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι οι παρατηρήσεις που υπέβαλε το Βασίλειο του Βελγίου απαντώντας στο έγγραφο οχλήσεως δεν ήταν ικανοποιητικές, του απηύθυνε στις 10 Φεβρουαρίου 2000 αιτιολογημένη γνώμη με την οποία διαπίστωσε ότι το εν λόγω κράτος μέλος, παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη και ορθή μεταφορά των άρθρων 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β' και γ', και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα II, IV, V και VI της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή καθώς και από το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

7 Μετά την αιτιολογημένη γνώμη οι βελγικές αρχές απέστειλαν διάφορα έγγραφα στα οποία γινόταν λόγος για την εξέλιξη της μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

8 Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν έλαβε, εντός της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, τα μέτρα που ήταν αναγκαία για να συμμορφωθεί με αυτή, άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

9 Καταρχάς, όσον αφορά την Περιφέρεια της Φλάνδρας η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι περιφερειακές αρχές παρέλειψαν να λάβουν τα μέτρα που ήταν αναγκαία για να

εξασφαλισθεί η μεταφορά όλων των διατάξεων που αφορά η προσφυγή, εκτός από το άρθρο 22, στοιχείο γ', της οδηγίας. Το Βασίλειο του Βελγίου δεν αμφισβητεί τις σχετικές αιτιάσεις της Επιτροπής. Αναγνωρίζει ότι τα νυν εν ισχύι μέτρα εξασφαλίζουν μερική μόνο μεταφορά της οδηγίας.

10 Στη συνέχεια, όσον αφορά την Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές δεν έλαβαν τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά των άρθρων 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, 7 και 22, στοιχείο γ', της οδηγίας. Το Βασίλειο του Βελγίου αμφισβητεί τις αιτιάσεις αυτές.

11 Τέλος, με το υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή παραιτήθηκε από τις αιτιάσεις κατά της Περιφέρειας της Βαλλονίας.

12 Επομένως, φαίνεται ότι μόνο οι αιτιάσεις που αντλούνται από τη μη μεταφορά ορισμένων διατάξεων της οδηγίας στην Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας αμφισβητούνται από το Βασίλειο του Βελγίου.

13 Συνεπώς, ο έλεγχος του Δικαστηρίου πρέπει να περιοριστεί στη βασιμότητα των αιτιάσεων αυτών.

14 Συγκεκριμένα, όσον αφορά την Περιφέρεια της Φλάνδρας, εφόσον δεν αμφισβητείται ότι τα μέτρα που ίσχυαν κατά το πέρας της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας δεν εξασφάλιζαν την πλήτη μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας που αναφέρονται στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως, εκτός από το άρθρο 22, στοιχείο γ', της οδηγίας, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη ως προς το μέρος αυτό.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από τη μη μεταφορά του άρθρου 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας

15 Το άρθρο 6 της οδηγίας θεσπίζει το καθεστώς που ισχύει για τις ειδικές ζώνες διατήρησης και τους τόπους κοινοτικής σημασίας. Ορίζει τα εξής:

«1. Για τις ειδικές ζώνες διατήρησης, τα κράτη μέλη καθορίζουν τα αναγκαία μέτρα διατήρησης [...].

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε στις ειδικές ζώνες διατήρησης να αποφεύγεται η υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών [...].

3. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεόμενο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο [...] εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του [...].

4. Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων

κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε.

[...]»

16 Κατά την Επιτροπή, δεν θεσπίσθηκε καμία διάταξη προβλέπουσα την υποχρέωση των αρμοδίων αρχών να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που λήφθηκαν στην Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 4, της οδηγίας.

17 Η Βελγική Κυβέρνηση, η οποία δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής, υποστηρίζει, εντούτοις, ότι η μεταφορά του άρθρου 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με κανονιστικό μέτρο. Συγκεκριμένα, η εν λόγω διάταξη δεν έχει κανονιστική ισχύ, διότι δεν δημιουργεί δικαιώματα ή υποχρεώσεις για μια γενική κατηγορία πολιτών.

18 Πρέπει να υπομνηστεί συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, καθένα από τα κράτη μέλη προς τα οποία απευθύνεται μια οδηγία οφείλει να λάβει, στο πλαίσιο της εσωτερικής έννομης τάξεώς του, όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο στόχο της (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 17ης Ιουνίου 1999, C-336/97, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1999, σ. I-3771, σκέψη 19, της 8ης Μαρτίου 2001, C-97/00, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2001, σ. I-2053, σκέψη 9, και της 7ης Μαΐου 2002, C-478/99, Επιτροπή κατά Σουηδίας, Συλλογή 2002, σ. I-4147, σκέψη 15).

19 Εν προκειμένω, το άρθρο 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας επιβάλλει την υποχρέωση στο κράτος μέλος να ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα ληφθέντα αντισταθμιστικά μέτρα.

20 Αυτή η υποχρέωση ενημερώσεως έχει ως στόχο να μπορέσει η Επιτροπή να ελέγξει αν τα ληφθέντα αντισταθμιστικά μέτρα είναι κατάλληλα να εξασφαλίσουν την προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000 και να συνάγει, ενδεχομένως, τις δέουσες συνέπειες.

21 Όμως, ελλείψει διατάξεως του εσωτερικού δικαίου προβλέπουσας κατάλληλους κανόνες ενημερώσεως σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε η Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας, δεν εξασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας και η επίτευξη του στόχου της. Συγκεκριμένα, η αβεβαιότητα στο εσωτερικό δίκαιο ως προς τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την εκπλήρωση αυτής της υποχρεώσεως ενημερώσεως είναι δυνατόν να εμποδίσει την τήρηση της υποχρεώσεως αυτής και, κατά συνέπεια, την επίτευξη του στόχου της, όπως αυτός υπενθυμίζεται στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως.

22 Συνεπώς, η αιτίαση που αντλείται από τη μη μεταφορά του άρθρου 6, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, δεύτερη πρόταση, της οδηγίας είναι βάσιμη.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από τη μη μεταφορά του άρθρου 7 της οδηγίας

23 Το άρθρο 7 της οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Οι υποχρεώσεις που πηγάζουν από τις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 6 της παρούσας οδηγίας αντικαθιστούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την πρώτη πρόταση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, όσον αφορά τις

ζώνες που χαρακτηρίστηκαν δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ή αναγνωρίστηκαν με ανάλογο τρόπο δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας, τούτο δε από την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή από την ημερομηνία της ταξινόμησης ή της αναγνώρισης εκ μέρους ενός κράτους μέλους δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, εφόσον αυτή είναι μεταγενέστερη.»

24 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας δεν έλαβε τα μέτρα που ήταν αναγκαία για να εξασφαλιστεί η μεταφορά του άρθρου 7 της οδηγίας.

25 Η Βελγική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί αυτό το πραγματικό στοιχείο. Υποστηρίζει, όμως, ότι το άρθρο 7 δεν πρέπει να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο. Η μη μεταφορά αποτελεί απλώς συνέπεια του γεγονότος ότι η Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας θεωρεί ότι δεν είναι αναγκαία η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 6 της οδηγίας.

26 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το άρθρο 7 της οδηγίας προβλέπει ότι το καθεστώς προστασίας των ειδικών ζωνών διατήρησης που θεσπίζει το άρθρο 6, παράγραφοι 2, 3 και 4, της οδηγίας αντικαθιστά το καθεστώς προστασίας του άρθρου 4, παράγραφος 4, πρώτη πρόταση, της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. εκδ. 15/001, σ. 202), όσον αφορά τις ζώνες ειδικής προστασίας που έχουν χαρακτηρισθεί δυνάμει της δεύτερης αυτής οδηγίας.

27 Ελλείψει, όμως, οποιουδήποτε εθνικού μέτρου προβλέποντος την εφαρμογή στις ζώνες ειδικής προστασίας που έχουν χαρακτηρισθεί δυνάμει της οδηγίας 79/409 του καθεστώτος προστασίας των ειδικών ζωνών διατήρησης που θεσπίζει το άρθρο 6, παράγραφοι 2, 3 και 4, της οδηγίας, δεν μπορεί να εξασφαλισθεί υπό ικανοποιητικούς όρους η επίτευξη του στόχου του άρθρου 7 της οδηγίας. Συγκεκριμένα, για

τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής της διατάξεως αυτής, κατά νόμο και όχι απλώς στην πράξη, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο στον οικείο τομέα (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1991, C-360/87, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1991, σ. I-791, σκέψεις 11 και 13).

28 Συνεπώς, η αντλούμενη από τη μη μεταφορά του άρθρου 7 της οδηγίας αιτίαση είναι βάσιμη.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από τη μη μεταφορά του άρθρου 22, στοιχείο γ', της οδηγίας

29 Το άρθρο 22 της οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη:

[...]

γ) προωθούν την εκπαίδευση και τη γενική ενημέρωση σχετικά με την ανάγκη προστασίας των ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας και διατηρήσεως των οικοτόπων τους καθώς και των φυσικών οικοτόπων.»

30 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας δεν της κοινοποίησε κανένα νομοθετικό, κανονιστικό ή διοικητικό μέτρο με το οποίο να τίθεται σε εφαρμογή το άρθρο 22, στοιχείο γ', της οδηγίας.

31 Η Βελγική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας εκπλήρωσε τις απορρέουσες από το άρθρο 22, στοιχείο γ', της οδηγίας υποχρεώσεις, εξασφαλίζοντας με διάφορες συμβάσεις τη χρηματοδότηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικών με τη φύση.

32 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο 22, στοιχείο γ', της οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προωθούν την εκπαίδευση και τη γενική ενημέρωση σχετικά με την ανάγκη προστασίας των ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας και διατηρήσεως των οικοτόπων τους καθώς και των φυσικών οικοτόπων.

33 Εντούτοις, αν και οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικών με τη φύση και ότι συνήψαν προς τούτο συμβάσεις με τους οικείους οργανισμούς, δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή κανένα μέτρο ικανό να εξασφαλίσει την εφαρμογή του άρθρου 22, στοιχείο γ', της οδηγίας στην Περιφέρεια των Βρυξελλών-Πρωτεύουσας.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτίαση που αντλείται από τη μη μεταφορά του άρθρου 22, στοιχείο γ', της οδηγίας πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.

35 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Βασίλειο του Βελγίου, παραλείποντας να λάβει όλα τα νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα που ήταν αναγκαία για την πλήρη και ορθή μεταφορά των άρθρων 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β' και γ', και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα II, IV, V και VI της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

36 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ζητήσει την καταδίκη του Βασιλείου του Βελγίου και το Βασίλειο του Βελγίου ηττήθηκε ως προς τους κυριότερους ισχυρισμούς του, πρέπει το κράτος αυτό να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Το Βασίλειο του Βελγίου, παραλείποντας να λάβει όλα τα νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα που ήταν αναγκαία για την πλήρη και ορθή

μεταφορά των άρθρων 1, 4, παράγραφος 5, 5, παράγραφος 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, παράγραφος 1, 22, στοιχεία β΄ και γ΄, και 23, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα II, IV, V και VI της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Puissochet Gulmann Macken

Colneric Cunha Rodriques

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Δεκεμβρίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

J.-P. Puissochet